

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia Im. Ignacego Paderewskiego w Cieszynie na rok szkolny 2023/ 2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zmianami
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U z 1991 r. nr 120 poz. 526
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. : Dz. U. z 2021 r. poz.4
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U z 2021 r. poz. 1237)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U z 2021 r. poz. 1082)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2317).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (tekst jedn. Dz. U z 2019 r. poz. 852).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej , informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani (Dz. U z 2018 r. poz. 2014
- Priorytety Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. I Paderewskiego w Cieszynie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną , radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętych w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na działalności uwzględnia wolę rodziców , jak i priorytety państwa. Rolą szkoły , oprócz jej funkcji dydaktycznej jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze emocjonalnej , intelektualnej, duchowej i

społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej, określa również sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych, zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo- profilaktyczny został przygotowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły, uwagi i spostrzeżeń nauczycieli, uczniów, rodziców)
- przestrzegania przepisów prawa w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo- profilaktycznej.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły obejmują:

- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności w realizację zadań określonych w programie
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski)
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły)
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu
- inne ważne zagadnienia ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb i specyfiki.

1. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów a rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym,

Zapewnia pomoc pedagogiczną i psychologiczną. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i państwie, w duchu przekazu

dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, budowanie pozytywnego obrazu szkoły, poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Ignacego Jana Paderewskiego w Cieszynie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ✓ szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów
- ✓ przestrzega zasad etyki, kultury w kontaktach społecznych
- ✓ posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym
- ✓ zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju.
- ✓ Wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań
- ✓ rozwija pasję muzyczną poprzez podejmowanie inicjatyw artystycznych.
- ✓ podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry
- ✓ czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a'vista proste utwory muzyczne
- ✓ wykorzystuje wiedzę ogólną muzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonania utworów.
- ✓ świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych
- ✓ realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem.
- ✓ ocenia jakość wykonywanych zadań
- ✓ pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekt tej pracy.
- ✓ Integruje się i współpracuje z członkami zespołu
- ✓ buduje relacje oparte na zaufaniu
- ✓ wykazuje w działaniu postawę aktywną
- ✓ systematycznie rozwija swoje umiejętności
- ✓ wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną
- ✓ przewiduje skutki podejmowanych działań
- ✓ potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą.

3. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- ✓ fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych
- ✓ psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata , poczucia siły , chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału
- ✓ społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym , opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych.
- ✓ aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości , w tym docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- ✓ współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy , umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta
- ✓ kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.
- ✓ współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.
- ✓ wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- ✓ kształtowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, wzmacnianie więzi z rówieśnikami i nauczycielami.
- ✓ doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami
- ✓ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów
- ✓ kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- ✓ poszerzenie wiedzy rodziców oraz nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających , substancji psychotropowych , nowych substancji psychoaktywnych a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach. (obserwacja uczniów w środowisku domowym i szkolnym , współpraca z specjalistyczną poradnią psychologiczno pedagogiczną desygnowana przez CEA – Oddział w Częstochowie)

- ✓ kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, w szczególności radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji
- ✓ kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi.
- ✓ prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowanie szkolnej interwencji profilaktycznej.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych.

Informacje te na bieżąco kierowane są do uczniów, oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- ✓ Dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych środków psychoaktywnych.
- ✓ Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- ✓ Przekazanie informacji uczniom i rodzicom lub opiekunom prawnym oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- ✓ Informowanie uczniów i rodziców lub opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkoły z placówkami specjalistycznymi i Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- ✓ Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

- ✓ Wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu na możliwość zachowań ryzykownych.
- ✓ Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te w szczególności obejmują:

- ✓ realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych – programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach programu o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
- ✓ kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.
- ✓ włączanie w razie potrzeby indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b Ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej będą ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej
- wspomaganie uczniów w prawidłowym funkcjonowaniu w grupie społecznej(szkole, klasie
- rozbudzanie poczucia własnej wartości – wiary we własne siły i możliwości
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych
- przestrzeganie przepisów prawa w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo-profilaktycznej.

Zadania profilaktyczne programu wyrażają się w :

- zapoznaniu z normami zachowania obowiązującymi w szkole

- zapoznaniem ucznia z zasadami ruchu drogowego- obejmującymi bezpieczeństwo w drodze do szkoły
- kształtowaniu nawyków prozdrowotnych, w tym stosowania Procedur bezpieczeństwa w związku z zapobieganiem , przeciwdziałaniem, i zwalczaniem Covid – 19
- rozpoznawaniem sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystaniu ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich , papierosów, alkoholu i narkotyków)
- eliminowaniem (w razie wystąpienia) z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej
- zwróceniem uwagi n niebezpieczeństwo związane z nadużywaniem komputera , internetu , telefonów komórkowych.
- wzmacnianiem poczucia własnej wartości, podkreśleniem pozytywnych doświadczeń związanych z nauką w szkole artystycznej
- nauką sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

4. Struktura oddziaływań wychowawczych

a) Dyrektor szkoły

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego , dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej
- inspiruje nauczycieli do pracy nad istniejącymi lub wdrożeniem nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu działań programowych organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy , stowarzyszeń , których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej , opiekuńczej szkoły.
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem.
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego

b) Rada pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego

c) Nauczyciele

- współpracują z innymi nauczycielami w zakresie realizacji zadań wychowawczych , uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego
- reagują na obecność w szkole osób obcych, którzy swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia
- reagują na przejawy agresji , niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych
- kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu i demokracji
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz w postępach w nauce na swoich zajęciach
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia

d) Rodzice

- współtworzą Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę
- zasięgają informacji na temat postępów w nauce swoich dzieci
- współpracują z nauczycielami uczącymi w szkole

e) Samorząd uczniowski

- współuczestniczy w organizacji życia kulturalnego uczniów szkoły.
- współpracuje z Radą Pedagogiczną
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego
- dba o dobre imię i honor szkoły o raz wzbogaca jej tradycję
- może podejmować w porozumieniu z dyrekcją działania w zakresie wolontariatu

Program wychowawczo- profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Ignacego Paderewskiego w Cieszynie w dniu 14 września 2023 r.